

Det talade ordet gäller.

Carl Sjögren predikan i Fässberg 21 oktober.

Högmässa Fässbergs församlingshem 2018-10-21 Tjugoförsta efter Tref Matt 22:15-22

Jesus hamnade rätt ofta i stridssamtal. Kniviga diskussioner där folk kom fram och ville sätta dit honom. Svarar han si är han fast. Svarar han så är han också fast. Antingen är han inte Guds språkrör, eller också blir han samhällsomstörtande. Hur han än svarar tappar han antingen förtroende bland dem som står bakom honom eller också blir han helt enkelt bortplockad, fängslad och dödad. Han ställer till med så mycket oro att han lika gärna kan försvinna.

Och så kommer dom fram med frågan om man verkligen ska betala skatt till ockupationsmakten. Inte kan det vara rätt för en riktigt troende att understödja dessa bestialiska romerska soldater som våldförde sig på folket, skapade elände och de uppror som blossade upp krossades med järnhand. Nu sätter vi dit honom. Jesus svarar typiskt rabbinskt. Först med en fråga tillbaka som får motståndarsidan att sätta ord på problemet. Sedan en skenbar motsägelse: Ge kejsaren det som är hans och Gud det som är hans. Å ena sidan och å andra sidan. Motsägelse – javisst. Sammanhållet, också det. Och ändå radikalt. Nyckelordet är ordet avbild, eikon, på svenska ikon. Och associationen till ordet avbild som många på Jesu tid hade, och några av oss fortfarande får om jag frågar "vem är Guds avbild?" ?? Människan. Du och jag.

Alltså blir detta enda ord, avbild, predikans tema idag. Vi vänder och vrider lite på det ordet i fyra meningar:

1. Och människan gjorde Gud till sin avbild.

Frestelsen lurar runt hörnet. Det blev ju så bekvämt, så praktiskt om Gud bara ville det jag själv ville. Att han helt enkelt inte var så märkvärdig. Han blev som min "fick-Jesus", en liten amulett i fickan. Ingen såg att jag var kristen. Ingen behövde veta om det. Gud var mina ideal, mina högre tankar, min förebild. Jag hade gjort Gud till min avbild och då behöver jag inte ta in något utifrån, bibelläsningen kan bli ganska sparsam, jag vet ju redan huvuddragen. Gudstjänstbesöken blir av så länge de bekräftar mig och min avbild.

I själva verket handlar detta om min ovilja att lyssna och att lyda. Mina behov av att kunna styra min uppfattning av Gud. Min egen bekvämlighet. Gud - blev liten. Greppbar. Avbild av mig själv. I längden därmed - avskyvärd. Vi är bara människor, och alla idoler faller ned från hyllan. Gör jag Gud till en avbild av mig själv dröjer det inte länge förrän sprickorna i fasaden inte går att dölja längre.

2. Jag är kejsarens avbild.

Människan, lämnad utan Gud, påverkas och formas ofrånkomligen av pengamakten, av tidsandan, av jagandet efter vind. Också jag har del i världens bortvändhet från Gud.

Upptäckten kan vara förfärande. Också jag. Också jag som försökt leva ett kristligt

liv. Så mycket är jag påverkad. Så mycket betyder tidsandan. Så mycket har jag blivit formad till kejsarens avbild. När fler och fler formas efter kejsarens bild, blir formade av tidsandan, av egoismen, av girigheten blir samhället omöjligt att leva i. Iskylan sprider sig och förlamar. Ingen orkar riktigt bry sig om den andre. Ingen tar ansvar utanför den egna tröskeln. Ingen kan längre stava till ordet solidaritet. Föreningarna dör ut, färre och färre vill vara med i politiska partier. Samhället byggs inte längre upp underifrån. Allt mäts i svaret på frågan "What's in it for me"?

"...ge då kejsaren det som tillhör kejsaren..." sa Jesus.

Uppbrottet kan bli brutalt. Jag vill inte tillhöra kejsaren, tidsandan. Jag vill vända åter till återställelsens glädje.

Som den förlorade sonen i främmande land. När gled jag över? När lämnade jag Faderns land? När blev hela livet bara en enda grå massa av trött girighet och egot i centrum? Längst ned i förödelsen står det att den förlorade sonen "kom till besinning." Ordagrant står det att han "kom till sig själv". Upptäckten av eländet inuti kan göra att vi reagerar på åtminstone två sätt. Antingen täcker vi över och ler vackert och låtsas som om ingen såg det. Så här trist har väl alla det, idag? Eller också öppnar vi livet för Jesus. Lämnar det gamla bakom oss. Bryter upp, som den förlorade sonen, och börjar vandringen (som kan ta hela livet) tillbaka till återställelsen.

Den dagliga omvändelsen behöver då och då kännas radikal, omtumlande, livsavgörande. Även för den som långsamt glidit in i främmande land. Nu kommer några viktiga stationer på den vägen. Två meningar med avbilder i.

3. Och Gud gjorde människan till sin avbild.

Så befriande, så upprättande, så starkt. Han modellerade en gång fram Adam, Eva, och därmed också dig och mig, till sin avbild.

Med personliga egenskaper, att du är skapad att älska, att leva, att känna ansvar och glädje. Allt har han lagt ned i dig. I din skapelse. Just som du är, just nu. Du duger alltså. Som du är, är du älskad. Inte som du borde vara, eller kanske en gång skall bli.

Alltså finns det något gudagivet, något gudomligt, något som går utöver allt annat nedlagt i människosläktet. Det är därför det inte går att värdera en människa. Varje skapad människa har en värdighet som går bortom allt annat. Du är en del av detta släkte. Gud gjorde människan till sin avbild.

4. Du är Guds avbild.

En ikon, eller avbild, är ett fönster mot himmelen.

En ikonbild är naturligtvis inte Gud själv. Men ett fönster. Som en människa. Ett fönster mot himmelen. Det betyder att stora salen i Fässbergs församlingshem i helgen fått 8 nya fönster. Fönster som du (bara idag) kan se rakt in i himlen genom. Ta dig tid och gå runt, blicka in i himlen. Låt dig påverkas.

Det sitter avbilder av Gud, ikoner, runt omkring dig i stolsraderna också. Och på Ica i eftermiddag, eller på skogspromenaden, eller hemma i soffan. Att ta ansvar för samhället, att kunna stava till ordet solidaritet, är att upptäcka det. Genom människor, Guds avbilder, anar vi vem Gud är.

Genom människors ord, gester, tankar, handlingar är det vi tar emot Gud. I mässan, i dopet, i lyssnandet till Ordet.

Ju mer du älskar desto mer blir du sådan som Gud ville att du skulle vara.
Ju mer genomskinlig avbilden är desto mer skymtar vi andra, genom dig, den
himmelska verkligheten.

/Carl Sjögren